

Matsalu rahvuspargi Koostöökogu kokkusaamise memo 14.mai 2018 Salevere Salumäe Loovkojas

Päevakava:

17.30 Kodade Loovkoja tutvustamine- Kairi Kübarsepp

17.50 Matsalu maastike kujunemine ja väärtused- Krista Kallavus KeA

18.15 Matsalu maastike kaitse- Anni Kurisman KeA

18.30 Matsalu rahvuspargi metsamaastike majandamine Rea Raus

Kohvipaus

19.15 Tammetõru mahetalu Raul Kukk

19.30 Aaviku talu köögiviljakasvatus Eha ja Villu Raja

Huvilistel võimalik tutvuda Salevere Salumäe, Ullaste Puhkemaja ja Ullaste küla puisniitudega

1. Loovkoja tegemiste tutvustus- **Kairi Kübarsepp**
2. Matsalu rahvuspargi maastike kujunemine, väärtused ja kasutamine **Krista Kallavus** /Keskkonnaamet/ **KK** Ettekande PDF
3. Matsalu rahvuspargi metsamaastike kaitse **Anni Kurisman** /Keskkonnaamet/ **AK**
Ülevaade rahvuspargi metsamaastike kaitsest – väärtused, kaitse-eesmärgid, piirangud, ülevaade viimase 10 a teatistest. Kokkuvõte: metsamaastikes peamised väärtused looduslikud ja pool-looduslikud kooslused, kaitsealuste liikide elupaigad. Rahvuspargis metsamaad u 6700 ha, sellest 70% sihtkaitsevööndites (majandustegevus keelatud) ning 30% piiranguvööndis (majandustegevus, sh metsamajandamine, teatud tingimustel lubatud). Piiranguvööndis uuendusraietest lubatud vaid turberaie, lageraie keelatud. 10 a jooksul võetud teatise u 1400 ha ulatuses, neist kolmandik seotud kaitse-väärtuste kujundamisega ning kolmandik on nõ külamehed küttepuud (raiutav maht väga väike). Väga palju on kordusteatisi. Ettepanek **Rea Raus** /RR/: uues kaitse-eeskirjas lubada piiranguvööndis turberaietest ainult aegjärgset raiet ja kindlas hektarimahus.
AK: tasub kaalutlemist. Eraldi muud metsad ja hall-lepikud
Ettepanek **RR**: arutada koostöökoguga kaitse-eeskirja metsade majandamise teemat-
AK: jätkame kui saame ministriumist vastuse eelmise avalikkuse kaasamise käigus tehtud ettepanekutele.
4. Matsalu metsamaastike majandamise ettepanekud **Rea Raus** /Haeska/
Hinnata protsesse majanduskasvu asemel pigem majanduse arengu seisukohast. Jätkusuutlikkus, keskkonnahoid, piiratud loodusvarad. Koostöö kohaliku kogukonnaga.
Etteheide, et RMK ja Keskkonnaamet on ignoreerinud kohalike elanike tahet raielubade andmisel - ei põhine Matsalu näidetel.
Kommentaar **Sulev Vare** /Keskkonnaamet/ Ametnikud saavad toimida vaid seadusandluse piires.

Rea Raus: Kas on mõtet pingutustel metsastuva maa puisniiduks taastamiseks ehk lasta pigem looduslikel protsessidel jätkuda.

Kommentaar **Peeter Hermik** /Ullaste küla/: Puisniidud on siiski maailma loodus- ja kultuuripärandi mõistes üliharuldased ja Matsalu puisniidud moodustava märkimisväärse osa kogu Eesti ja Euroopa puisniitudest.

Kommentaari **KK:** Matsalu pool-looduslike koosluste ja pärandmaastike säilitamine ja ka taastamise kohustus on rahvuspargi kaitse eesmärk

Ettepanek **Rea Raus:** elanike parema koostöö suurendamine huvigrupiti koostöökogu sees. Kommentaar **KK:** Keskkonnaamet ootab teemaalgatusi ja on valmis kaasama koostöökogu.

RR Metsade majandamise teema emotsionaalsus tähendab inimeste hoolivust. Kuidas majandada metsi nii, et säiliks maastike esteetiline väärtus?

Nele Saluveer /Keskkonnaamet/: Kogukond võib alati omavahel kokku leppida, et metsa majandatakse vähem, kui seadus või kaitsekord seda lubab.

VAHEAEG

5. **Raul Kukk** Tammetõru mahetalu /Meelva küla/ koos renditavaga ca 500 ha maid (karja- heina- ja põllumaad). Ca 200 looma 100 % tõukari Limusiini tõugu lihaveised. Viljakasvatus ca 50 ha oma loomadele söödaks. Juba paar viimast aastat õigustavad liha ja teravilja kõrgemad kokkuostuhinnad mahetootmisele tehtavad kulutused ja asjaajamise. Suveperioodil intensiivne töö, talveperioodiks oleks vaja leida tööjõule paremat rakendust. Ei kahetse linnast maale kolimist ja esivanemate talus töö jätkamist.
6. **Eha Raja** Aaviku talu /Salevere küla/ Natuke enam kui oma tarbeks. Lepingud koolide, lasteaiaga, Tallinna loomaaiaga + tellijad. Kartul pisut üle 1 ha, köögivilja 0,5 ha (kapsad, porgand, peet, kõrvits, loomapeet) ja 120 munakana. Tööd tehakse oma jõududega lapsed-lapselapsed. Ülejäänud talumaad rendib välja, mille eest saab sõnnikut ja teravilja. Mahetoodangu eest ei saa veel kõrgemat hinda, ei tasu sellise väikese ettevõtluse puhul. Pigem elustiilitalu
7. Soovijad said tutvuda Ullaste Puhkemaja ja Ullaste puisniitudega.

Järgmine kokkusaamine (kui varem ettepanekuid ei tule) toimub hiljemalt detsembril alguses 2018